

-B-

COĞRAFYA

DİKKAT! BU BÖLÜMDE YANITLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 45'TİR.
Bu sorularla ilgili yanıtlarınızı optik kâğıdınızdaki "COĞRAFYA" bölümüne işaretleyiniz.

1. • Okyanuslar
• Denizler
• Göller
• Akarsular

Aşağıdaki etkinliklerden hangisi yukarıdaki ortamların tümünde yapılabilen ortak bir etkinlik değildir?

- A) Tuz üretimi
B) Taşımacılık
C) Enerji üretimi
D) Turizm
E) Balıkçılık

2. I. Toprak akması ve göçmesi olan yerler
II. Aktif volkanların bulunduğu yerler
III. Sıcak su kaynaklarının bulunduğu yerler
IV. Kimyasal çözülmenin şiddetli olduğu yerler

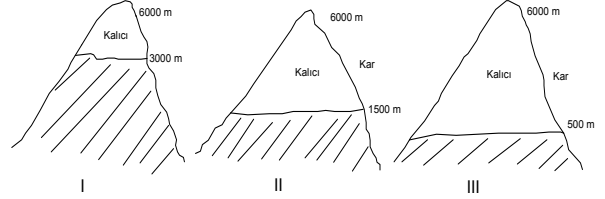
Yukarıda verilen yerlerden hangileri ile 1. derece deprem bölgeleri arasında bir paralellik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

3. Bir alanda yapılan çalışmalarda balık, mercan gibi deniz canlılarının fosillerine rastlanılmıştır. Bu fosillerin bulunduğu kayaç grubu, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Volkanik kayaçlar
B) Metamorfik kayaçlar
C) Tortul kayaçlar
D) İç püskürük kayaçlar
E) Dış püskürük kayaçlar

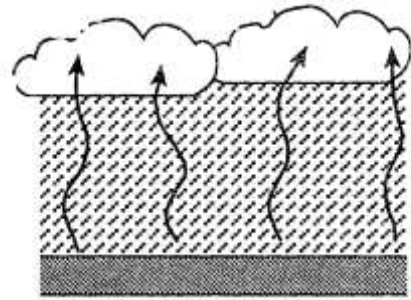
4. Yeryüzünde kalıcı kara her enlem ve yükseltide rastlanır. Ancak kalıcı kar sınırı enleme göre değişiklik gösterir.

Buna göre yukarıda verilen aynı yüksekliğe sahip dağların kutuplardan ekvatora doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I – II – III
B) III – II – I
C) II – III – I
D) I – III – II
E) II – I – III

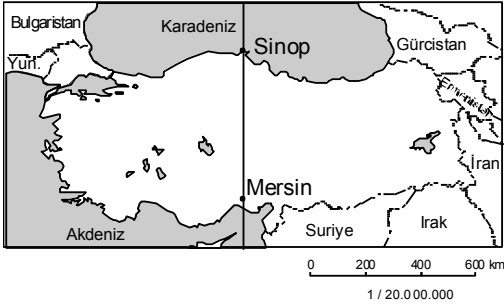
- 5.

Yukarıda oluşumu gösterilen yağış tipinin Dünya üzerinde yaygın olarak görüldüğü bir bölgede, aşağıdaki bitki örtülerinden hangisinin ağırlıklı olarak görülmesi beklenir?

- A) Yağmur Ormanları
B) Muson Ormanları
C) Maki
D) Tayga Ormanları
E) Savan

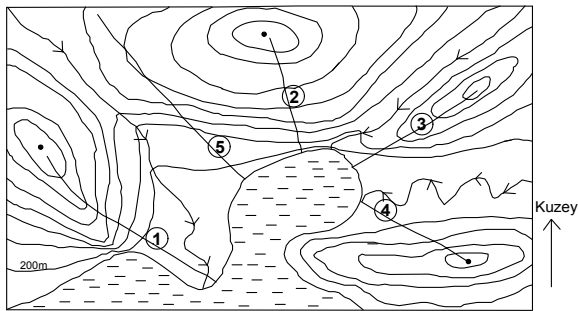
6.

Yukarıdaki haritada gösterilen Sinop ve Mersin aynı boylam üzerinde yer almaktadır. Buna göre iki merkezde aşağıdakilerden hangisinin yıl boyunca aynı olduğu söylenebilir?

- A) Gece-gündüz süresi
- B) Yerçekimi
- C) Deniz sularının tuzluluk oranı
- D) Yerel saat
- E) Güneşin doğuş anı

7. Aşağıda bir yörenin izohips yöntemiyle çizilmiş harita verilmiştir.

Elif; hafta sonu bir tur şirketiyle yaptığı geziye delta üzerinden başladık, sırt üzerinden tırmanarak 1400 metrenin üzerindeki zirveye ulaştık. Delta ovası, akarsu vadisi ve körfez adeta ayaklarımızın altındaydı.

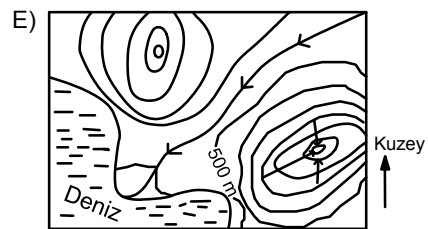
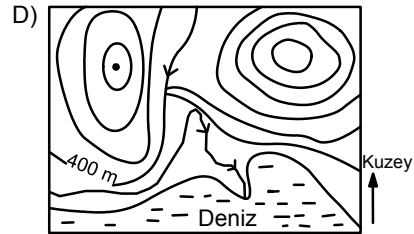
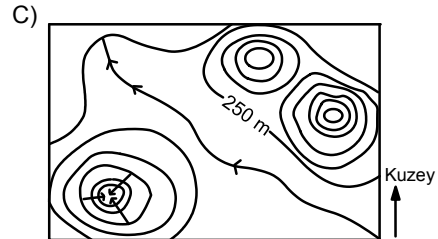
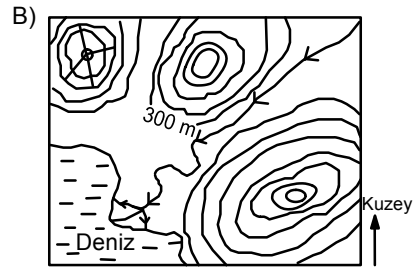
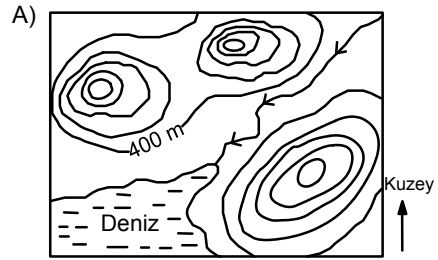
Buna göre, Elif'in tur şirketiyle izlediği yolun güzergâhı kaç numara ile gösterilmiştir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

8. Turistik bir helikopterle yapılan keşif uçuşunun raporu aşağıdaki gibidir.

“Bölgede yer alan üç dağdan en yüksekü güneydoğudadır ve yüksekliği 2000 metreden fazladır. Kuzeybatıdaki tepenin üzerinde bir volkan krateri vardır. Kuzeydoğudan gelen akarsu geniş bir delta oluşturarak denize dökülmektedir.”

Yukarıda özellikleri verilen yörenin izohips yöntemiyle çizilen haritası aşağıdakilerden hangisidir?

9. TBMM Başkanı ve beraberindeki heyet, sırasıyla Hindistan, Norveç ve İspanya meclislerini ziyaret edeceklerdir.

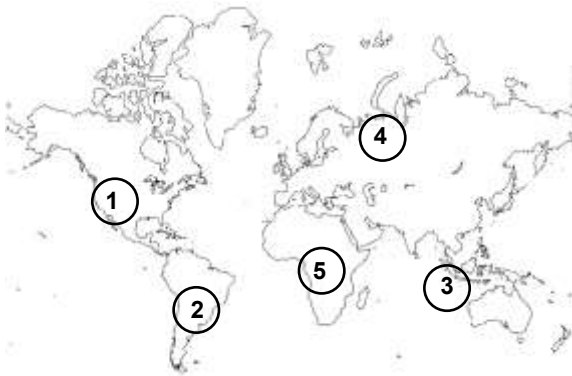
Buna göre, uçakla yapılan bu yolculuk esnasında izlenecek yol doğrultularının yönleri, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Kuzey, güneybatı, kuzeybatı
B) Güneydoğu, kuzeydoğu, batı
C) Kuzeybatı, kuzeydoğu, güney
D) Kuzeydoğu, güneydoğu, kuzey
E) Güneydoğu, kuzeybatı, güneybatı

2004 yılında Endonezya'nın Sumatra Adası'nın batı sahili açıklarında meydana gelen 9.0 büyüklüğündeki deprem sonucunda oluşan tsunami dalgasının yükseliği 10 metreyi bulmuş ve yaklaşık 150.000 kişinin ölümüne neden olmuştur.

Bangladeş, Kenya, Şeyshal Adaları, Somali, Tanzanya ve Madagaskar, Hindistan, Endonezya, Malezya, Maldivler, Myanmar, Sri Lanka, Tayland bu felaketten etkilenen ülkelerdir.

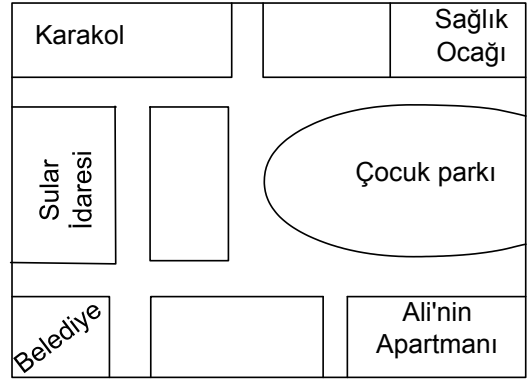
Depremden en çok etkilenen ülke Maldivler'di. Tsunami dalgalarıyla 200 ada haritadan silindi, başkent Male'nin üçte ikisi sular altında kaldı. Tsunami felaketi, Endonezya'da mercan resifleri, mangrov ormanları ve ekili alanların zarar görmesine neden oldu.

10. Yukarıdaki sözü edilen depremin gerçekleştiği yer, Dünya haritasında kaç numara ile gösterilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

- 11.

Yukarıda verilen krokide sol taraf kuzeyi göstermektedir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Çocuk parkı krokinin batısında yer almaktadır.
B) Ali'nin apartmanı karakola göre güneybatıdadır.
C) Sular idaresi krokinin güneyinde yer alır.
D) Çocuk parkından kuzeye doğru gidildiğinde sağlık ocağına ulaşılır.
E) Belediye krokinin kuzey doğusunda yer almaktadır.

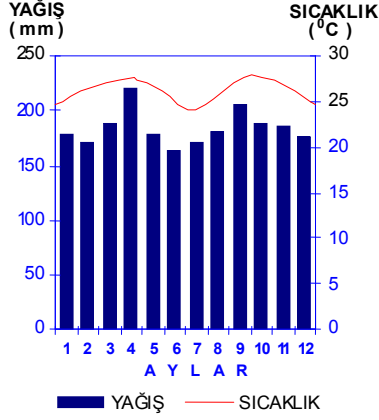
12. Haritalarda anlatımı güçlendirmek, okumayı kolaylaştırmak ve karışıklıkları engellemek için bazı işaretler kullanılır.

1	Bataklık	5	Akarsu
2	Çukurluk	6	Kervansaray
3	Arkeolojik merkez	7	Baraj
4	Orman	8	Devlet sınırı

Buna göre, bir fiziki haritada kullanılacak lejantta kaç numaralı işaretler çıkarılırsa, doğru bir lejant hazırlanmış olur?

- A) 1 ve 2 B) 2 ve 4 C) 3 ve 6
D) 5 ve 6 E) 7 ve 8

13. Aşağıdaki grafikte Ekvatorial kuşakta yer alan bir merkezin yağış ve sıcaklık değerleri verilmiştir.

Yukarıdaki bilgilerden yararlanılarak burada görülen toprak türünün aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Laterit
B) Çernozyom
C) Podzol
D) Regosol
E) Terra Rossa
14. Ülkemizde hayvancılık tarımın yanında yapılan önemli ikinci bir faaliyettir. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde yapılan hayvancılık ile ilgili doğru bilgilerden biri değildir?

- A) Küçükbaş hayvancılıkta en çok koyun yetiştirilir.
B) Dağlık alanlarda küçükbaş hayvanlardan keçi koyundan fazladır.
C) İpek böcekçiliği en çok Güney Marmara'da yapılmaktadır.
D) Doğu Anadolu'da büyükbaş hayvancılık yaygındır.
E) Ahır hayvancılığı her bölgede gelişmiştir.

15. "Toprağın verim gücünü düşürecek, optimum toprak özelliklerini bozacak her türlü teknik ve ekolojik baskılar ve olaylar", toprak kirliliği veya toprak kirlenmesi olarak nitelenir.

Toprak kirlenmesi, hava ve suları kirleten maddeler tarafından meydana getirilir. Örneğin, kükürdioksit oranı yüksek olan bir atmosfer tabakasından geçen yağmur damlacıkları "asit yağışları" halinde toprağa gelir. Toprak içine giren bu asitli sular ağaç köklerini, bitkisel ve hayvansal toprak canlılarını zarara uğratar. Toprağın reaksiyonunu etkileyerek besin maddesi dengesini bozar, taban sularını içilmez hale getirir. Aynı şekilde çöp yığınlarından toprağa sızan sular, kirliliğe sebep olur. Gübre çözeltileri, radyoaktif maddeler, uçucu küller, toprağı kirleten madde ve kaynaklardır.

Yukarıdaki paragraftan da yararlanarak aşağıdakilerden hangisi toprak kirliliği yaratan faktörlerden biri değildir?

- A) Hava kirliliği
B) Nüfus artışı
C) Erozyon
D) Sanayileşme
E) Gübre kullanımı

16. Aşağıda verilen azonal topraklar ve oluşumlarında etkili olan faktörler eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

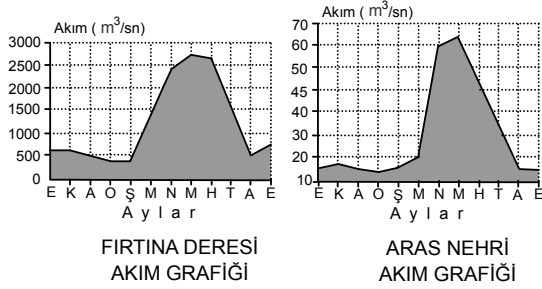
- A) Löss toprakları – Rüzgâr
B) Moren toprakları – Buzul
C) Alüvyal topraklar – Akarsu
D) Regosol toprakları – Rüzgârlar
E) Kolüvyal topraklar – Akarsu

17. Çöl bölgelerinde, yağış azlığı ve şiddetli buharlaşma nedeniyle toprak yüzeyinde kireç birikerek sert bir tabaka meydana gelir. Fiziksel çözünme çok etkin olmasına rağmen, doğal bitki örtüsünün zayıf olması ve kimyasal çözünmenin etkin olmaması nedeniyle humusça fakirdir.

Yukarıda özellikleri verilen toprak türüne aşağıdaki kıtaların hangisinde rastlanmaz?

- A) Avrupa
B) Avustralya
C) Afrika
D) Kuzey Amerika
E) Güney Amerika

18. Türkiye’de akarsuların rejimlerine baktığımızda farklı özelliklerin etkili olduğu görülür. Bu etkilere bağlı olarak ta farklı bölgelerde yer alan akarsuların benzer rejimlere sahip olduğunu görürüz.

Firtına Deresi ve Aras Nehri’nin akım grafiklerine baktığımızda suların kabarma dönemlerinin aynı olduğu görülmektedir.

Bu durumun temel nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her ikisinin de yağmur sularından beslenmesi
B) Kaynaklarının benzer kayaç türleri arasında olması
C) Karma rejimlere sahip olmaları
D) Beslendikleri gölün aynı olması
E) Kar ve buz erimeleri ile beslenmeleri
19. – Türkiye’den kaynağını alan akarsular içinde en uzununu :I.....
– Akış hızının çok yüksek olması nedeniyle rafting faaliyetleri yapılan ve Karadeniz’e dökülen ırmağımız :II.....
– Akdeniz Bölgesinde yer alanIII..... büyük ölçüde yer altı sularından beslenmektedir.

Yukarıda verilen bilgilerde boş bırakılan bölümlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

I	II	III
A) Fırat	Çoruh	Manavgat
B) Kızılırmak	Bartın	Asi
C) Meriç	Filyos	Göksu
D) Yeşilirmak	Harşit	Ceyhan
E) Fırat	Kızılırmak	Dalaman

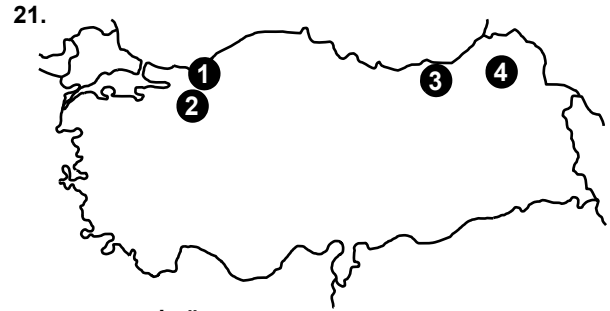
20. Türkiye akarsularından enerji elde etme potansiyeli yüksek iken taşımacılık yapılması neredeyse imkansızdır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. Yatak eğimlerinin fazla olması
II. Bazı akarsuların kapalı havza olması
III. Denge profiline ulaşmamış olmaları
IV. Sulamada kullanılıyor olmaları
V. Rejimlerinin düzensiz olması

Faktörlerinden hangileri daha fazla etkilidir?

- A) I – III – IV B) I – III – V C) I – IV – V
D) II – III – IV E) III – IV – V

- 1 YEDİGÖLLER
2 ABANT GÖLÜ
3 SERA GÖLLER
4 TORUM GÖLÜ

Yukarıdaki Türkiye haritasında özellikle Karadeniz Bölgesinde bulunan bazı göller gösterilmiştir.

Göller oluşumlarına göre gruplandırığımızda haritada gösterilen göller aşağıdakilerden hangisi içinde yer alır?

- A) Volkanik göller B) Alüvyal Set Gölleri
C) Heyelan Set Gölleri D) Kıyı Set Gölleri
E) Deltalar

22. "Güneydoğu Anadolu Projesi" kavramı, Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde yapımı öngörülen barajlar, hidro elektrik santraller ile sulama tesislerinin yanı sıra kent- sel ve kırsal alt yapı, ulaştırma, sanayi, eğitim, sağlık, konut, turizm ve diğer sektörlerdeki yatırımları da içine alan ve yörenin topyekün sosyo- ekonomik kalkınma- sını hedefleyen, çok sektörlü, entegre ve sürdürülebilir bir kalkınma anlayışı ile ele alınan bir bölgesel kalkın- ma projesidir.

Buna göre GAP ile bölgede meydana gelebilecek değişiklikler bölge ve Türkiye ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır. Aşağıdakilerden hangisi GAP in hedeflerinden biri olamaz?

- A) Sulama alanlarını genişletmek
B) Hidroelektrik üretimini arttırmak
C) Bölgeden yapılan göçü önlemek
D) Çiftçi faaliyetlerini çeşitlendirmek
E) Büyük baş hayvancılığın gelişmesini sağlamak

23. Bitki coğrafyası konusunda araştırma yapan bir grup bilim insanı, araştırma bölgesinde zeytin, defne, zak- kum, keçiboynuzu, sandal, mersin gibi güzeyi parlak ve tüylerle kaplı türlerin yaygın olduğunu gözlemlemiştir.

Buna göre, bilim insanların araştırma yaptıkları ülke aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Avustralya B) Şili C) Yunanistan
D) Brezilya E) İsrail

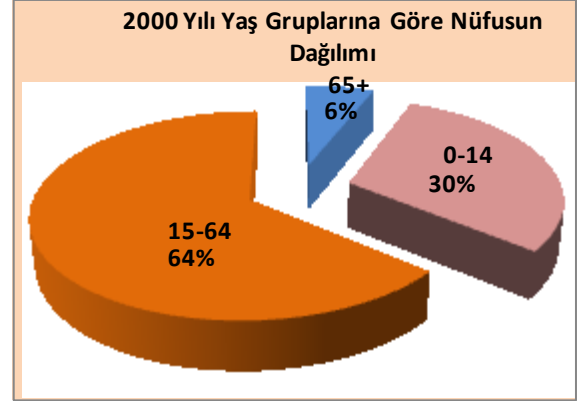
24. İbrahim, Ergün ve Selin farklı bölgelere gerçekleştirdikleri seyahatlerde aşağıdaki özellikleri tespit etmişlerdir.

- I. İbrahim'in gittiği yerde yaz mevsimi oldukça yağışlı geçmektedir. Büyükbaş hayvan sayısı fazladır.
II. Ergün'ün gittiği yerde kış mevsimi oldukça ılık geçmektedir. Etrafta yer alan çalılıarın yapraklarını dökmediği görülmektedir.
III. Selin'in gittiği bölgede ağırlıklı olarak küçükbaş hayvancılığın yaygın olduğu ve tarlalarda buğday ekildiği görülmektedir.

Yukarıda verilen bilgilere göre, İbrahim, Ergün ve Selin'in gittikleri yerlerin doğal bitki örtüleri, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde tam doğru olarak verilmiştir?

<u>İbrahim</u>	<u>Ergün</u>	<u>Selin</u>
A) Orman	Bozkır	Savan
B) Alpin çayır	Maki	Bozkır
C) Maki	Bozkır	Çayır
D) Maki	Orman	Bozkır
E) Savan	Maki	Alpin çayır

25.

Yukarıda Türkiye'nin 1990 ve 2000 yılı yaş gruplarına göre nüfusun dağılımı grafikleri verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu grafiklerden çıkarılabilecek sonuçlardan değildir?

- A) Doğurganlık oranı azalmıştır
- B) Yaşlı nüfus oranı artmıştır
- C) Bağımlı nüfus azalmıştır
- D) Yaşam süresi uzamıştır
- E) Aktif nüfus azalmıştır.

26. Aşağıdaki tabloda bir ülke nüfusunun bazı özellikleri verilmiştir.

Nüfus Kategorisi	Nüfus Miktarı
Erkek nüfus	22.200.000
Kadın nüfusu	21.800.000
Kır nüfusu	20.000.000
Kent nüfusu	24.000.000
Çalışan nüfus	15.000.000
Çalışmayan nüfus	29.000.000
Okuma-yazma bilen nüfus	39.600.000

Buna göre, bu tablodan aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi elde edilemez?

- A) Yaş gruplarına göre nüfus sayısı
- B) Okur-yazar olmayan kişi sayısı
- C) İşsiz insan sayısı
- D) Ülkenin toplam nüfusu
- E) Kır nüfus oranı

27. Nüfus artış hızı ile aşağıdakilerden hangisi arasında ters orantı vardır?

- A) Genç nüfus oranı
- B) Bağımlı nüfus oranı
- C) Kentleşme oranı
- D) Kişi başına düşen gelir
- E) Doğal kaynak kullanımı

28. Sanayi Devrimi ile birlikte Avrupa'da doğumlar çoğalmış, nüfus hızla artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenlerinden biri değildir?

- A) İnsanların hayatının kolaylaşması
- B) Fabrikalarda çocuk işçilerin çalıştırılması
- C) Çocuk ölümlerinin fazla olması
- D) Refah seviyesinin yükselmesi
- E) Aile gelirlerinin artması

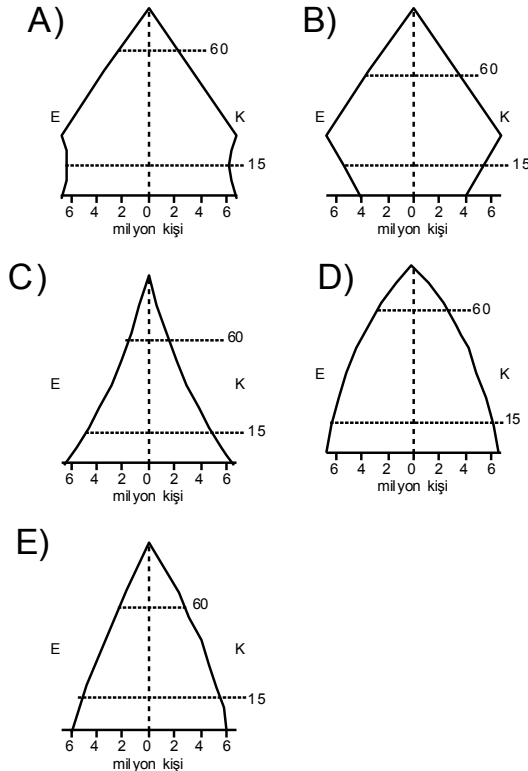
29. Aşağıda verilen tabloda beş ülkenin çalışan nüfusunun sektörlere dağılım oranları % olarak verilmiştir.

	Tarım	Sanayi	Hizmet
I. Ülke	3,2	30	67,8
II. Ülke	7,6	31,3	61
III. Ülke	28,5	28,1	43,4
IV. Ülke	35	25	40
V. Ülke	68	7	25

Aşağıdakilerden hangisi bu tablodan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) I numaralı ülke en fazla gelişmiştir
- B) V numaralı ülke en az gelişmiştir
- C) IV numaralı ülke gelişmekte olmandır
- D) I ve II numaralı ülkelerde kentsel nüfus fazladır
- E) V numaralı ülkede tarımsal üretim fazladır

30. Aşağıda verilen nüfus grafiklerinden hangisi nüfus artış hızı oldukça azalmış bir ülkeye aittir?

31. 1. 1970'li yıllarda Uganda yönetimi, çoğunluğu ticaretle uğraşan hemen hemen tüm Asya kökenlilerin ülkeden çıkarılmasına karar vermiştir.
2. 18 ve 19. Yüzyıllarda Avrupa'da hızla devam eden keşifler makineleşmeyi, makineler ise büyük sanayi tesislerinin oluşumuna yol açarak Sanayi İnkılabı'nı oluşturmuştur. Sanayide oluşan işgücü açığı insanların çalışmak için büyük şehirlere göç etmesine yol açmıştır.
3. 1940'larda uzun yıllar süren yağışların İrlanda'da tarımı yapılan temel besin maddelerini olumsuz etkilemesi neticesinde binlerce İrlandalı Yeni Dünya dediğimiz alanlara göç etmişlerdir.

Yukarıdaki bahsedilen göç olaylarının türü aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	1	2	3
A)	Siyasi	İşçi	Doğal Afetler
B)	Doğal Afetler	İşçi	Siyasi
C)	Turizm	Siyasi	İşçi
D)	Beyin Göçü	Doğal Afetler	Turizm
E)	İşçi	Turizm	Tarım

32. Bir gazete haberinden;

[Türkiye](#) erozyon yüzünden yılda yaklaşık 1,5 milyar ton toprak kaybediyor, barajları ekonomik ömrünü erken tamamlıyor, su depolaması azalıyor. [Ağaçlandırma](#) ve [Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü](#) ve diğer kaynaklardan derlenen bilgilere göre, coğrafi konumu nedeniyle erozyon için ideal koşullara sahip bulunan Türkiye'nin şiddetli erozyon nedeniyle uğradığı zarar, toprak kaybetmekle sınırlı kalmıyor. Erozyon sonucunda barajlarda biriken katı materyaller, kullanılabilir baraj rezervuar hacminde gözle görülür kayıplara neden oluyor, barajlar 100 yıl olarak öngörülen ekonomik ömrünü yıllar önceden tamamlıyor.

Yukarıda verilen gazete haberine göre;

- I. Türkiye'de erozyon oldukça şiddetlidir.
- II. Erozyon önlenemez bir doğal olaydır.
- III. Ülkemizde erozyonla mücadelede başarı sağlanmıştır.
- IV. Erozyon ekonomik kayıplara yol açabilmektedir.

hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

33. Volkanik patlamalar sonucunda canlı yaşamı yok olur ve büyük ekonomik zararlara neden olurlar. Bazen birçok volkanın aynı anda faaliyete geçmesiyle çıkan küller atmosferi kaplayarak iklim değişikliklerine bile neden olabilir. Örneğin günümüz 3500 yıl önce Ege Denizi'ndeki Santorini Adası'nda patlayan volkan, Girit Adası'ndaki Minos uygarlığını yok etmiştir. Fakat volkanların çok sayıda yararı da vardır. Birçok önemli maden yatağı volkanlara bağlı olarak oluşur. Dünya'nın en verimli tarım alanlarının bazıları volkanik alanlar üzerindedir. Ayrıca buldukları bölgenin sosyo ekonomik yapısını doğrudan etkilerler.

Yukarıdaki parçada volkanik patlamalar ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkiye değinilmiştir?

- A) İklim değişimleri
B) Yer altı zenginlikleri
C) Ekonomik yapı
D) Doğal bitki örtüsü
E) Tarımsal faaliyetler

34. 22 Nisan 2010 tarihinde Avrupa Kıta'sının binlerce kilometre uzağındaki İzlanda'da püsküren dağı Avrupa semalarının toz bulutlarıyla kaplanmasına neden oldu. Neredeyse Avrupa'daki tüm hava alanları kaplandı, uçuşlar iptal oldu. Havayolu şirketlerinin zararı yüz milyonlarca euroyu buldu.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eyjafjallajökull
B) Vatnajökull
C) Akureyri
D) Keflavik
E) Grimsvötn

- 35.
- Tsunami
 - Tropik siklon
 - Sel ve taşkın
 - Kar ve tipi fırtınası

Yukarıda verilen doğal afetlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orta kuşak ülkelerinde etkili olmaları
B) Önceden tahmin edilerek, erken uyarı yapılan afetler olmaları
C) Oluşumlarında jeolojik yapının etkili olması
D) Denize kıyısı bulunan bölgelerde etkili olmaları
E) Yerçekillerinin engebeli olduğu bölgelerde etkili olmaları

- 36.
- I. Endonezya'da tsunamilerin etkili olması
 - II. Japonya'da her yıl şiddetli depremlerin görülmesi
 - III. ABD'nin güney kıyılarında kasırgaların etkili olması
 - IV. Sel ve taşkınların güney ve güneydoğu asyada can ve mal kayıplarına neden olması

Yukarıda verilen doğal afetlerden hangilerinin oluşumu ile küresel iklim değişikliğini ortaya çıkaran etkenler arasında bir bağlantı kurulamaz?

- A) Yalnız III
B) I ve III
C) II ve III
D) I ve II
E) III ve IV

37. Aşağıda verilen yeryüzü şekillerinden hangisi akarsu biriktirmesi sonucunda oluşmaktadır?

- A) Plato
B) Kırgıbayır
C) Delta
D) Dev kazanı
E) Kanyon vadi

38. Lapy, polye ve obruk gibi yer şekillerinin yaygın olduğu bir bölgeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Karstik bir bölgedir.
B) Her mevsim ılık ve yağışlıdır.
C) Yer altı suları bakımından zengindir.
D) Toprakları humus bakımından zengindir.
E) Depremselliği fazladır.

39. Alex: Amazon Nehri havzasında yaşıyoruz. Çok sıcak ve nemli bir iklim yaşanıyor. Kahve, kauçuk, muz ve kakao önemli tarım ürünlerimiz.
- İvan: Yaşadığımız yöre, uçsuz bucaksız ovalardan oluşuyor. Dünya'nın en soğuk yerleri arasında. Kış mevsimi çok uzun, soğuk ve kar yağışlı, yaz kısa ve serin geçer. Tayga ormanları geniş yer kaplar, linyit kömürü ile ünlü bir bölgedeyiz.
- Olof: Yaşadığım yöre fiyort ve skyer kıyıları, buzul gölleri, ren geyikleri bulunur. Beslenmemizde balıkçılık önemli bir gelir kaynağı. Yaz devresinde uzun gündüzler yaşarız. Saunalarımız ve nokia telefonlarımız ile dünyaca tanırız.
- Hasan: Akdeniz kıyılarımız olmasına karşın çöller çok yaygındır. Sık sık kum fırtınaları görülür. Yaşam ancak suyun kenarında. Petrol ve fosfat yataklarının zengin olduğu bir bölgedeyiz.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda yaşadıkları bölgeleri anlatan öğrencilerin yaşadığı kıtalardan biri değildir?

- A) Asya B) Avrupa
C) Güney Amerika D) Afrika
E) Avustralya

40. Coğrafi keşiflerden önce ipek ve baharat yolları sayesinde Akdeniz limanları önemli birer ticaret alanı halindeyken aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi ile Akdeniz limanları önemlerini kaybetmişlerdir?

- A) Cebelitarık boğazından geçilmesiyle
B) Panama kanalının açılmasıyla
C) Süveyş kanalının açılmasıyla
D) Ümit burnunun keşfedilmesi
E) Amerikanın keşfedilmesiyle

41. **Suat:** Babamdan kalan mirası kardeşlerimle paylaştık. Herkese çok az bir tarla düştü ve geçinmek mümkün değildi. Biz de bu yüzden şehre göç ettik.

Merve: Marmara Üniversitesi coğrafya öğretmenliği bölümü kazandım. Şimdilik İstanbul'dayım.

Nurten: Şehrimizde çok sık deprem oluyor. Özellikle son yaşadığımız deprem beni ve ailemi çok derinden etkiledi. Bu nedenle eşimle birlikte tayinimizi deprem riskinin daha az olduğu Mersin'e istedik.

Arda: Türkiye'de üniversite eğitimimi tamamladıktan sonra ABD'ye master yapmaya geldim. Doktorayı da yaptıktan sonra geri dönecektim; ancak buranın imkanları bana daha cazip geldiğinden şimdilik buradayım.

Yukarıda kısa bazı göç hikayeleri verilmiştir. Göçmenlerin anlattıklarından yararlanarak ne tür göç yaşadıkları aşağıdaki şıklardan hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	<u>Suat</u>	<u>Merve</u>	<u>Nurten</u>	<u>Arda</u>
A)	Geçici	Dış göç	Kalıcı	İç göç
B)	İç göç	Dış göç	Geçici	Kalıcı
C)	Kalıcı	Geçici	İç göç	Dış göç
D)	Kalıcı	Geçici	Dış göç	İç göç
E)	Dış göç	Kalıcı	İç göç	Geçici

42. "Babamdan kalan toprakları kardeşlerimizle pay ettiğimizde, bana kalan kısım çocuklarımıza yetmemeye başlamıştı(I). Büyük kız ille de okumak istediğini söyleyince, onu şehirdeki liseye yazdırdık, öne anası sonra da biz yanına gidelim dedik(II). Üstelik köyümüzün yakınında çıkan büyük bir yangın ormanımızı yakınca yerine ağaçlandırma yapılmadı ve geçen yılki yağmurlardan sonra büyük bir toprak kayması yaşadık(III). Şehre gitmek, bizim için de iyi oldu aslında, çünkü yaşlılıktan mı çileden mi bilinmez, kalbim teklemeye başlamış, ben de evimizin hemen yanındaki hastanede Dr.İhsan tarafından kontrol altına alındım (IV)."

Yukarıda köyden kente göç eden bir kişinin hikayesi anlatılmıştır.

Bu göçe neden olan itici ve çekici faktörler, hangi cümlelerde doğru olarak verilmiştir?

İtici Faktörler

Çekici Faktörler

A) I ve II	III ve IV
B) IV	I, II ve III
C) I, II ve III	IV
D) I ve IV	II ve III
E) I ve III	II ve IV

43. Türkiye'de köyden kente ve doğudan batıya doğru göç olayı fazla olmaktadır.

Bu göçün nedenleri arasında;

- I. Tarımda makineleşme
- II. Kentlerdeki iş olanaklarının fazlalığı
- III. Köylerdeki hızlı nüfus artışı
- IV. İklim koşullarının farklı olması

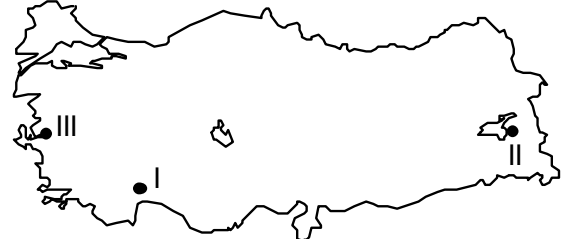
gibi faktörlerden hangisi yada hangilerinin etkisi en azdır?

A) Yalnız III	B) Yalnız IV	C) I ve III
D) I ve II	E) II ve III	

44. X. Merkezi: Ülkemizde ortalama yaşam süresinin yüksek olduğu, doğum oranları düşük, eğitim kültür seviyesi yüksek bir merkezidir.

Y Merkezi: Sanayi ve ticaret gibi ekonomik faaliyetler gelişmemiştir. Okur-yazar oranı düşük, ortalama yaşam süresi kısadır. Bu nedenle yoğun olarak göç verir.

Z. Merkezi: Gelişmiş turizm faaliyetleri nedeniyle kişi başına düşen gelir yüksektir. Son yıllarda hızla göç almaktadır.

Yukarıda başlıca özellikleri açıklanan X-Y-Z merkezleri, harita üzerinde hangi numaralarla gösterilmiştir?

<u>X</u>	<u>Y</u>	<u>Z</u>
A) I	II	III
B) II	III	I
C) III	I	II
D) III	II	I
E) II	I	III

45. Aşağıdakilerden hangisi mevsimlik göçtür?

A) Yaylacılık	B) Kavimler göçü
C) Mübadele	D) Beyin göçü
E) Etnik göç	

-B-

GENEL KÜLTÜR

DİKKAT! BU BÖLÜMDE YANITLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 15'TİR.
Bu sorularla ilgili yanıtlarınızı optik kâğıdınızdaki "GENEL KÜLTÜR" bölümüne işaretleyiniz.

1. Geçtiğimiz aylarda bazı Kuzey Afrika ve Orta Doğu ülkelerinde halk ayaklanmaları meydana gelmiş, can ve mal kayıplarına neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu ülkeden biri değildir?

- A) Mısır B) Libya C) Suriye
D) Ürdün E) Tunus

2. **Aşağıdaki ülkelerden hangisinin hem Kuzey Yarımkürede, hem de Güney Yarımküre'de toprağı vardır?**

- A) Venezüella B) Endonezya C) Avustralya
D) Meksika E) Hindistan

3. Kozmonot Sergey Krikalev, uzaya SSCB tarafından gönderilmişti. Krikalev Dünya'dan ayrıldıktan 313 gün sonra 25 Mart 1992'de geri döndüğünde, onun uzaya gönderen devlet artık yoktu. Yaşadığı ülke, birçok bağımsız devlete ayrılmıştı.

Aşağıdakilerden hangisi SSCB'den ayrılan bağımsız devletlerden biri değildir?

- A) Moğolistan B) Ukranya C) Ermenistan
D) Letonya E) Kazakistan

4. **Aşağıdaki uluslararası örgütlere ait kısaltmalardan hangisinin açılımı yanlış verilmiştir?**

- A) OPEC : Petrol Üreten Ülkeler Örgütü
B) UNESCO : Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
C) NAFTA : Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
D) WWF : Dünya Doğayı Koruma Vakfı
E) CERN : Bağımsız Devletler Topluluğu Teşkilatı

5. I. Galapagos Adaları; Ekvator
II. Angkor Wat; Kamboçya
III. Machu Picchu Antik Kenti; Peru
IV. Mostar Köprüsü; Mısır
V. El Hamra Sarayı; İspanya

Yukarıda verilen değerlerden hangisinin bulunduğu ülke yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) II ve III E) III ve V

6. "İnsani Gelişme Endeksi", bir ülkede yaşayan insanların düzgün yaşaması, özellikle çocuk hakları için bir ölçüt teşkil eder.

Bu yollar, bir ülkenin gelişmiş, gelişmekte olan yada gelişmemiş bir ülke olduğu; bunun yanı sıra ekonomisinin yaşam niteliğine ne düzeyde etkide bulunduğu belirlenir.

İnsani Gelişme Endeksi, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından 1990 yılında "İnsani Gelişme Raporu" ile yayınlanmaya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, İnsani Gelişme Endeksinde göz önüne alınan unsurlardan biri değildir?

- A) Uzun ve sağlıklı bir yaşam
B) İsteddiği alanda istihdam edilebilme hakkı
C) Bilgi edinme hakkı
D) Siyasi özgürlük
E) Öz saygınlık

7. **Sınırların ortadan kalkması, para ve bilginin hızla yer değiştirmesi, ülkelerin ekonomik anlamda giderek birbirine bağlanması, etnik-kültürel özelliklerin silikleşmesi ile ortaya çıkan durum aşağıdaki-lerden hangisi ile açıklanmaktadır?**

- A) Küresel iklim değişimi B) Bölgeselleşme
C) Yerel inisiyatif D) Ortak Pazar
E) Küreselleşme

8. Aşağıdakilerden hangisinin bulunduğu ülke yanlış verilmiştir?

- A) Amazon Nehri → Brezilya
- B) Everest Tepesi → Hindistan
- C) Ayers Nehri → Avustralya
- D) Coloesium → İtalya
- E) Maya Piramitleri → Meksika

9. Aşağıdakilerden hangisi Arap Yarımadasında yer alan ülkelerden biri değildir?

- A) Birleşik Arap Emirlikleri
- B) Katar
- C) İran
- D) Yemen
- E) Kuveyt

10. NOBEL edebiyat, barış ve bilim ödüllerini veren ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsveç
- B) Danimarka
- C) Norveç
- D) Finlandiya
- E) İsviçre

11. Aşağıdakilerden hangisi, Dünya'nın en gelişmiş ekonomisine sahip sekiz ülkeden (G – 8 üyesi) biri değildir?

- A) Almanya
- B) Japonya
- C) Kanada
- D) Brezilya
- E) Fransa

12. "Bilim adamlarının yaptığı araştırmalara göre, 11 bin 700 yıl önce Afrika'yı etkisi altına alan hava dalgasıyla oluşan Kilimanjaro buzulu erimeye başladı. *Science* dergisinde yayımlanan araştırmada, "uydu verilerine bakılırsa, 2020 yılında Kilimanjaro'nun beyaz şapkası yok olacak" deniliyor. Yok olacağından söz edilen Kilimanjaro'nun tepesinde bulunan buz tabakası, şu anda bile susuzluk çeken Tanzanya'nın nehirlerini besleyen ana kaynak. 2025 yılı itibarıyla dünya nüfusunun neredeyse yarısının su kıtlığıyla karşı karşıya kalacağı tahmin edilmektedir."

Yukarıda verilen paragrafta açıklanan durum aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bir sonucudur?

- A) Asit yağmurlarının
- B) Sera etkisinin
- C) Küreselleşmenin
- D) Ozon tabakasındaki seyrelmenin
- E) Küresel iklim değişikliğinin

13. Erken uyarı sistemleri, doğal afet tehlikeleri öncesinde karşılaşılabilecek risk oranını azaltmak ve zamanında bildirmek amacıyla belli kurumlarca yapılan uyarı mesajları veya bildirileridir.

Bu sistemler :

- I. Deprem erken uyarı sistemi
- II. Meteorolojik erken uyarı sistemi
- III. Tsunami erken uyarı sistemi
- IV. Volkanik faaliyet erken uyarı sistemidir.

Yukarıda verilen erken uyarı sistemlerinden Türkiye için kurulması gerekli olanlar, hangi seçenekte tam olarak doğru verilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

14. 2012 Uluslararası yaz olimpiyatlarının yapılacağı şehir ve ülke, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Rusya Federasyonu – Moskova
- B) Fransa – Paris
- C) İspanya – Madrid
- D) İngiltere – Londra
- E) ABD – New York

15. Aşağıdaki ülkelerden hangisinin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde alınan kararları veto hakkı yoktur?

- A) ABD
- B) Çin
- C) Almanya
- D) Rusya
- E) İngiltere